

послуг. Він здатний створити цілісний та комплексний образ, який відбивається у свідомості споживачів як реакція на товарний знак. Також це гарантія виробника через властивості та якості товару постійно надавати споживачу необхідні засоби для задоволення наявних або нових потреб, а також допомагати у вирішенні проблем [2, с. 142].

Отже, в ході аналізу дослідження були сформовані основні критерії, що формують імідж закладу в самій підсвідомості кожної окремої людини. Орієнтуючись на які, можна дійсно сформулювати аналіз ринку, ставлення клієнта до послуг, що безумовно допоможе створити справжній позитивний та дієвий імідж для компанії, який є запорукою його конкурентоспроможності.

Використана література:

1. Артим І. Факторно-критеріальний підхід до оцінки ефективності державного управління. *Ефективність державного управління: УАДУ при Президентові України*. Львів : ЛРІДУ УАДУ, 2003. Вип. 3. С. 68–74.

2. Берд П. Продай себя! Эффективна тактика улучшения вашего имиджа. /пер. с англ. Минск : Амалфея, 2009. 237 с.

Теоретичні основи управління соціально-економічним розвитком регіону

Косогова А. О., здобувач другого рівня вищої освіти 2 курсу спеціальності

«Публічне управління та адміністрування», НФаУ

Ольховська А. Б., д.фарм.н., доцент, НФаУ

Козирєва О. В., д.е.н., професор кафедри менеджменту та публічного

адміністрування, НФаУ

yakakos74@gmail.com

Управління соціально-економічним розвитком територій полягає у створенні рівноцінних умов життя в різних районах країни, оптимальне використання їх територій, природних і трудових ресурсів.

Так, А. Мазур [5] вважає, що першим принципом функціонування регіональної економіки є цілеспрямованість. Цілеспрямованість у цьому випадку визначається як умова досягнення конкретних цілей у рамках функціонування системи. Для регіональної економіки така ціль має дві сторони:

спрямованість регіональної економічної системи в русло саморозвитку для здійснення розширеного економічного відтворення та відповідність конкретних цілей розвитку регіональної економічної системи загальним цілям національної економіки й достатність їхнього взаємозв'язку.

За думкою Л.М. Кузьменко [3, с. 7], реалізація цього завдання для держав з демократичною формою управління на цей час передбачає насамперед забезпечення балансу між державною політикою та інтересами громадян, що мешкають у різних регіонах країни. Вирішення цього завдання на практиці стикається з перешкодами, що виникають як внаслідок розходження інтересів окремих регіонів та держави в цілому.

За думкою Бадрак А., Шостак Л. [1, с. 30], стійкий національний розвиток у демократичних ринкових умовах перед усе сприймається як гарантування високоякісного рівня життя кожного з нинішнього й майбутнього поколінь окремої держави. Вирішення такого завдання передбачає одночасне виконання таких стратегічних завдань: підтримка високого й стійкого рівня економічного росту й зайнятості; ефективна охорона навколишнього природного середовища; дбайливе використання природних ресурсів; досягнення соціального прогресу, який би відповідав потребам кожного громадянина країни.

З точки зору В.С. Пономаренко та ін. [6], соціально-економічний розвиток регіону країни – комплексне поняття, що включає в себе три взаємопов'язані складові частини: якість життя населення; економічний розвиток регіону; наявний природно-ресурсний потенціал і ефективність його використання.

Високий рівень якості життя населення за таких підходів стає головною метою соціально-економічного розвитку регіонів країни.

Саме тому, науковцями [7] було розроблено стратегію соціально-економічного розвитку (СЕР) регіонів, головною метою якої обрано підвищення рівня якості життя населення. В стратегії СЕР регіонів було встановлено, що для забезпечення цієї цілі в першу чергу необхідно здійснити заходи з підвищення якості життя населення за наступними його компонентами: тривалість життя населення; здоров'я населення та екологічна ситуація. А для підвищення якості життя населення за цими компонентами необхідно спочатку збільшити рівень за компонентами: видатки обласного бюджету та доходи населення.

Головним стратегічним напрямком збільшення видатків бюджету повинно бути зростання його доходної частини на основі: повного і ефективного використання природно-ресурсного потенціалу регіону, переваг його секторів економіки в територіальному розподілу праці в Україні та конкурентних переваг суб'єктів господарювання на відповідних ринках товарів і послуг.

Разом з тим, головним стратегічним напрямком збільшення доходів населення повинно бути зростання і підвищення конкурентоспроможності по окремих секторах і галузях економіки регіону, в яких найбільш зайняте населення.

Такого підходу до визначення цілей територіального розвитку дотримуються також Лисенко Ю., Сергєєва Л. [4, с. 58]. Наочним графічним зображенням підпорядкованості та взаємозв'язку цілей, що демонструють розподіл загальної (генеральної) мети або місії на підцілі, завдання та окремі задачі [7] є побудова моделі «дерева цілей», у якій загальна мета складається саме у забезпеченні підвищення рівня якості життя населення (рис.1.1).

Таким чином, суспільний прогрес – це закономірний процес перетворення способів виробництва необхідних людині життєвих благ, що походять один з одного та водночас суттєво відрізняються за змістом, а також мають власні індивідуальні рівні зростання. Способи виробництва є складними утвореннями (надвеликими системами), структурні елементи яких представляють собою величезні сукупності різнорідних науково-технологічних, економічних, виробничих, культурних, політичних факторів і відносин.

Рис. 1. Складові цілі «підвищення якості життя» при стратегічному плануванні соціально-економічного розвитку регіону

Процес соціально-економічного розвитку будь-якої системи, як зазначає З. Герасимчук [2, с. 35–36], є відбиттям складного комплексу кількісних, структурних якісних трансформацій, джерелами яких стають об'єктивні зміни зовнішніх умов функціонування системи та суб'єктивний управлінський вплив на її стан. Між об'єктивними та суб'єктивними рушійними силами розвитку існує тісний зв'язок: при посиленні інтенсивності зовнішніх змін оточення системи потреба у реалізації цілеспрямованого стабілізуючого управлінського впливу на систему значно зростає. Характерним прикладом наявності зазначених закономірностей є процес соціально-економічного розвитку складної адміністративно-територіальної системи.

Використана література:

1. Бадрак А., Шостак Л. Цілі та пріоритети стійкого розвитку України. *Економіка України*. 2012. № 10. С. 30–36.
2. Герасимчук З. Комплексна оцінка рівня стійкого розвитку регіонів України. *Економіка України*, 2012. № 2. С. 34–42.
3. Кузьменко Л. М. Управление функционированием и развитием экономики региона. Донецк : ИЭП НАН Украины, 2004. 284 с.
4. Лисенко Ю., Сергеева Л. Структура цілей управління регіоном. *Економіка України*, 2014. № 5. С. 37–43.
5. Мазур А. Методологічні аспекти становлення та розвитку регіональної

економіки. Економіка України, 2010. № 4. С. 43–48.

6. Пономаренко В. С., Ястремська О. М. Реальне інвестування суб'єктів господарювання. Х. : ХДЕУ, 2000. 167 с.

7. Стратегія соціально-економічного розвитку Харківської області на період до 2020 року. Х. : Інжек, 2013. 204 с.

Інститут бізнес-омбудсмена як інструмент захисту права на здійснення підприємницької діяльності

Митрович О. С., здобувач вищої освіти 3 курсу спеціальності «Менеджмент організацій» Національного фармацевтичного університету
Коляда Т. А., к.ю.н., доцент кафедри менеджменту та публічного адміністрування Національного фармацевтичного університету
takolyada@ukr.net

12 травня 2014 року за ініціативи Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) й українського уряду було підписано Меморандум про взаєморозуміння для Української антикорупційної ініціативи (підписаний КМУ, ЄБРР, Організацією економічного співробітництва та розвитку, Американською торговельною палатою в Україні, Європейською бізнес-асоціацією, Федерацією роботодавців України, Торгово-промисловою палатою України та Українським союзом промисловців і підприємців, який передбачав створення в Україні інституту бізнес-омбудсмена.

Пізніше уряд утворив Раду бізнес-омбудсмена (далі – РБО). Регламент РБО був прийнятий відповідно до Постанови КМУ від 26.11.2014 р. № 691 «Про утворення Ради бізнес-омбудсмена» та вищезазначеного Меморандуму. Зазначеною Постановою також схвалено Положення про РБО.

Вже у грудні 2014 року в Україні з'явився перший бізнес-омбудсмен, яким став литовський і європейський політик Альгірдас Шемета. Наступним бізнес-омбудсменом з жовтня 2019 року став польський політик та економіст Марчін Свенчиньки.

До складу РБО входять: бізнес-омбудсмен, два заступники та працівники, яких Рада, наймає на роботу відповідно до Регламенту. Нині команда РБО складається з п'ятнадцяти фахівців із західною освітою та професійним досвідом у юриспруденції, стратегічному управлінні, економіці, аудиті й управлінні ризиками.

Статус РБО – це постійно діючий консультативно-дорадчий орган КМУ який розглядає скарги щодо можливого вчинення корупційних діянь або інших порушень законних інтересів суб'єктів підприємництва внаслідок дій або бездіяльності (включаючи рішення) з боку органів державної влади та органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, що перебувають у сфері їх управління, та їхніх посадових осіб.

Найбільш «популярними» предметами скарг до РБО, з якими звертаються підприємці, є: податкові питання; дії державних регуляторів; дії прокуратури